

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Припинення повноважень посадової особи: практика Верховного Суду

Ганна Вронська

суддя Верховного Суду

Постанова Великої Палати Верховного Суду
від 15.09.2020 у справі № 205/4196/18

Відступ від правових позицій

- ✓ Постанова Верховного Суду України від 26.12.2012 у справі № 6-156цс12
- ✓ Постанова Верховного Суду України від 23.01.2013 у справі № 6-127цс12
- ✓ Постанова Верховного Суду від 16.03.2020 у справі № 640/10761/14-ц

постанова ВП ВС у справі № 205/4196/18

Зміни у законодавстві

✓ 01. 06. 2014 набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів» від 13. 05. 2014, відповідно до підп. 1 п. 1 якого ч. 1 ст. 41 КЗпП України доповнено п. 5 такого змісту «5) припинення повноважень посадових осіб». Згідно з пояснювальною запискою до проекту вказаного Закону передбачення такої підстави розірвання трудового договору забезпечить «можливість розірвання трудового договору без наведення підстав при припиненні повноважень посадових осіб», а в якості компенсації для захисту інтересів останніх - мінімальний розмір вихідної допомоги у розмірі середньої заробітної плати за шість місяців.

постанова ВП ВС у справі № 205/4196/18

Позиція ВП ВС

✓ Під час розгляду спору щодо розірвання трудового договору (контракту) за п.5 ст.41 КЗпП України матиме значення не наявність підстав для припинення повноважень (звільнення) посадової особи, а дотримання органом управління (загальними зборами, наглядовою радою) передбаченої цивільним законодавством й установчими документами юридичної особи процедури ухвалення рішення про таке припинення. Тому ВП ВС звертає увагу на те, що для визначення юрисдикції суду для розгляду ініційованого звільненням з посади керівником юридичної особи (її виконавчого органу) спору з цією юридичною особою, її власником (органом, уповноваженим здійснювати від імені власника управління такою особою) про законність звільнення цього керівника (припинення його повноважень або усунення від посади), слід враховувати таке :

постанова ВП ВС у справі № 205/4196/18

Цивільне судочинство

- ✓ За правилами цивільного судочинства треба розглядати спори, в яких позивач оскаржує законність розірвання з ним трудового договору з підстав, передбачених КЗпП України, крім такого розірвання за п.5 ч.1 ст.41 КЗпП України (припинення повноважень за ч.3 ст.99 ЦК України).

постанова ВП ВС у справі № 205/4196/18

Юрисдикція господарського суду

- ✓ До юрисдикції господарського суду належать спори, в яких позивач, повноваження якого як керівника юридичної особи (її виконавчого органу) припинені за ч.3 ст.99 ЦК України, п.5 ч.1 ст.41 КЗпП України, **оскаржує законність дій органу управління юридичної особи** (загальних зборів, наглядової ради) з такого припинення повноважень (звільнення). До 28.03.2014, коли відповідно до підп.1 п.3 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання діяльності юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» набрала чинності нова редакція п.4 ч.1 ст.12 ГПК України, юрисдикція господарського суду поширювалася на вищевказані спори за участю господарських товариств, а з 28.03.2014 – за участю будь-яких юридичних осіб.

постанова ВП ВС у справі № 205/4196/18

Судова практика – господарська юрисдикція

- ✓ Постанова ВП ВС від 28.11.2018 у справі № 562/304/17
- ✓ Постанова ВП ВС від 30.01.2019 у справі № 145/1885/15-ц
- ✓ Постанова ВП ВС від 10.04.2019 у справі № 510/456/17
- ✓ Постанова ВП ВС від 10.09.2019 у справі № 921/36/18
- ✓ Постанова ВП ВС від 16.10.2019 у справі № 752/10984/14-ц
- ✓ Постанова ВП ВС від 08.11.2019 у справі № 667/1/16
- ✓ Постанова ВП ВС від 04.02.2020 у справі № 915/540/16
- ✓ Постанова ВП ВС від 19.02.2020 у справі № 361/17/15-ц
- ✓ Постанова КГС ВС від 10.12.2019 у справі № 920/388/19
- ✓ Постанова КГС ВС від 14.04.2021 у справі № 910/17459/20

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Дякую за увагу!

